

Tisková zpráva – nové radiofarmakum – 9. 7.

Dne 26. června 2019 Masarykův onkologický ústav v Brně jako první v České republice použil radiofarmakum ^{68}Ga -DOTA-TOC při PET/CT vyšetření onkologického pacienta. Toto radiofarmakum je určeno výhradně pro cílenou diagnostiku neuroendokrinních nádorů, která je velice obtížná, protože se mnohdy jedná o malé nádory do 1 centimetru, které ale v některých případech produkují velké množství hormonů. Ty člověku mohou způsobovat velké obtíže, které ho limitují v běžném životě, např. nekontrolované průjmy – více než 20x – 30x denně, vysoký krevní tlak, závratě a jiné. Použití tohoto nového radiofarmaka umožňuje s mnohem vyšší přesností takové nádory odhalit a následně začít co nejdříve řešit onkologickou léčbu. Až do této doby bylo pro české pacienty s neuroendokrinními nádory k dispozici pouze „konvenční“ zobrazovací vyšetření pomocí SPECT/CT (např. ^{111}In -OctreoScan), které má ale výrazně nižší senzitivitu a specifitu a v některých případech mohlo vést k nepřesným výsledkům. Navíc, toto vyšetření bylo nutné zopakovat v odstupu 24 až 48 hodin, a často musel být pacient před vyšetřením vyprázdněn, jako před kolonoskopií. To významně zatěžovalo pacienta i provoz pracoviště. **Použití radiofarmaka ^{68}Ga -DOTA-TOC je i z tohoto pohledu pro pacienta přínosem, neboť odpadá potřeba opakovaného vyšetření a vyprazdňování.**

Zaváděním ^{68}Ga -DOTA-TOC vyšetření do praxe Masarykův onkologický ústav zhodnocuje své zkušenosti z **Evropské referenční sítě pro vzácné nádory - EURACAN**, mezi které neuroendokrinní nádory patří, a potvrzuje své **postavení centra pro diagnostiku a léčbu neuroendokrinních nádorů v ČR**. Současně se jedná o nezbytný krok k zahájení **programu teranostiky neuroendokrinních nádorů v ČR**, jehož cílem je zpřístupnit českým pacientům velmi efektivní cílenou léčbu pomocí radiofarmak v rámci Národních onkologických center v Brně a v Praze. **Pacienti by tak v budoucnosti nemuseli pro tuto léčbu jezdit do zahraničí (např. do Německa).**

Bohužel, ani radiofarmakum pro diagnostiku (^{68}Ga -DOTA-TOC) ani radiofarmaka pro léčbu (^{177}Lu - nebo ^{90}Y -DOTA-peptid) **nejsou v České republice dosud hrazena ze zdravotního pojištění**, ve druhém případě ani dostupná. Proto i tento projekt probíhá formou **akademické klinické studie**, do které Masarykův onkologický ústav investuje vlastní prostředky v řádu milionů korun, a **ve spolupráci s některými zdravotními pojišťovnami**, které projeví o tuto inovaci zájem a svým klientům hradí alespoň PET/CT vyšetření.

Předpokládáme, že projekt zaměřený na diagnostiku neuroendokrinních nádorů pomocí ^{68}Ga -DOTA-TOC potrvá 1,5 roku a zařazeno do něj bude cca **50 dospělých pacientů** s potvrzenými nebo suspektními dobře diferencovanými gastro-entero-pankreatickými neuroendokrinními tumory (GEP-NET). U těchto pacientů půjde zejména o:

- zjištění primárního nádoru,
- zjištění rozsahu onemocnění před chirurgickým výkonem nebo lokální léčbou,
- upřesnění diagnostiky recidiv,
- zpřesnění rozsahu metastatického postižení u nových pacientů i pacientů v léčbě.

Pevně věříme, že náš projekt přispěje k rozvoji teranostiky neuroendokrinních nádorů v ČR, a tím pomůže k diagnostice a léčbě tohoto vzácného onemocnění.

Do této chvíle nebylo toto radiofarmakum v České republice k dispozici a i v současné době je jeho dostupnost omezená. Radionuklidový generátor, který slouží jako zdroj radionuklidu ^{68}Ga , ale i kit pro přípravu radiofarmaka SOMAKIT TOC nebyly i přes jejich registraci v České republice dostupné. Přes dodavatele radiofarmak, společnost MGP Zlín se podařilo vyjednat distribuci a dodávku tohoto generátoru a kitu na naše pracoviště. Po technologické úpravě laboratoře a úvodním zaškolení produktovými specialisty výrobce kitu AAA (Advanced Accelerator Applications, Francie), jsme mohli zahájit první přípravu a následnou aplikaci, která proběhla 26/6/2019.

Projekt stojí MOÚ 7,5 milionů korun, na realizaci se podílí 11 lidí a cena jedné aplikace je 60 000,- Kč.